

NOTAT18. maj 2020
Sag 2020-696**Appendiks 4.4.a: Idébeskrivelse vedr. social inklusion****Udfordring**

Virksomheders arbejde med social inklusion vurderes i lyset af COVID-19 at være udfordret. Virksomheder, der oplever en reduktion i efterspørgslen på deres varer og/eller ydelser, og som derfor oplever indtægtsnedgang og afskedigelser, har vanskeligere ved at påtage sig opgaven med at inkludere borgere på kanten af arbejdsmarkedet som medarbejdere i virksomheden. Samtidig er der grund til at antage, at behovet for indsats for social inklusion vil vokse under COVID-19-krisen. Ifølge Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering er antallet af ledige med grundskole/gymnasium som højst afsluttede uddannelse steget i perioden 9. marts til 26. april 2020 med ca. 35.000 personer svarende til 35,5 pct. Mens antallet for personer med erhvervsuddannelse i samme periode er steget med ca. 32.000 svarende til 43,5 pct.

Ophæng i strategien og socialfondsprogrammet

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse vil ifølge sin strategi understøtte inklusion af borgere på kanten af arbejdsmarkedet samt understøtte, at øget social inklusion af udsatte ledige skal ske gennem virksomhederne, fx socialøkonomiske virksomheder. Strategien beskriver muligheden for at arbejde med at understøtte og styrke den virksomhedsrettede indsats og efterspørgsel efter borgere på kanten af arbejdsmarkedet samt muligheden for at øge antallet af socialøkonomiske virksomheder.

Socialfondsprogrammets prioritetsakse 3 om social inklusion giver – ud over indsats for sårbare unge - mulighed for to typer indsats hvh. ”Indslusningsforløb til arbejdsmarkedet” og ”Socialøkonomiske virksomheder”.

Under indsatsen ”Indslusningsforløb til arbejdsmarkedet” kan der ydes støtte til beskæftigelsesfremmende indslusningsforløb for borgere langt fra arbejdsmarkedet med det mål at skabe flere beskæftigelsesmuligheder for målgruppen, så borgerne kommer tættere på ordinær, ustyttet beskæftigelse.

Indsatsen for ”Socialøkonomiske virksomheder” drejer sig om støtte til levedygtige socialøkonomiske virksomhedsinitiativer med beskæftigelsesfremmende formål. Socialøkonomiske virksomheder adskiller sig fra andre typer virksomheder ved at have et almennyttigt formål og ved hovedsageligt at anvende deres overskud med dette formål for øje. Virksomhederne handler ud fra en dobbelt bundlinje med fokus på såvel økonomisk som social værdiskabelse.

ERHVERVSSTYRELSENVejsløvej 29
8600 SilkeborgTlf. 35 29 17 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post deb@erst.dk
www.erst.dk**ERHVERVS MINISTERIET**

Socialfondsprogrammet giver ikke mulighed for at give direkte støtte til opretelse og etablering af socialøkonomiske virksomheder, men alene til fx rådgivnings-, netværks- og udviklingsaktiviteter for socialøkonomiske virksomheder eller kommende socialøkonomiske virksomheder.

Baggrund, indhold og målgruppe

Bestyrelsen besluttede på sit møde den 14. november 2019 at yde tilsagn til 4 projekter med en samlet bevilling på knap 36 mio. kr. som opfølgning på ansøgningsrunden ”Inklusion via uddannelse til erhvervsparathed” med fokus på unge med særlige udfordringer.

Som beskrevet ovenfor har COVID-19-udbruddet betydet et øget pres på en anden målgruppe, nemlig borgere på kanten af arbejdsmarkedet, og på socialøkonomiske virksomheder.

Der foreslås to typer af indsatser:

- Indslusnings- og fastholdelsesforløb til arbejdsmarkedet
- Socialøkonomiske virksomheder

Ansøger vil have mulighed for at vælge enten det ene eller begge indsatsområder.

Aktiviteter

Da projekterne skal støttes af Socialfonden, skal de konkrete aktiviteter i projekterne holdes inden for rammerne af Socialfondens indsatsområde vedr. indslusningsforløb og socialøkonomiske virksomheder (prioritetsakse 3b₁ eller 3b₂). Inden for dette indsatsområde er der en bred vifte af aktiviteter, som kan tilpasses og skræddersyes til den enkelte virksomheds behov og muligheder og til det enkelte projekts fokus på et af de to indsatsområder eller dem begge. Det foreslås, at bestyrelsen ikke specificerer aktiviteterne på forhånd, men lader det være op til ansøger, som samtidig skal dokumentere, at aktiviteterne vil virke og vil være efterspurgt af virksomheder. Nedenfor beskrives en række eksempler på aktiviteter.

Indslusnings- og fastholdelsesforløb:

- Udvikling og afholdelse af fleksible og alternative indslusnings- og fastholdelsestilbud tilpasset den enkelte borger.
- Aktiviteter, der forbereder virksomhederne og de udsatte borgere på modtagelse og fastholdelse i den enkelte virksomhed.
- Ressourceforløb og afprøvning af nye modeller for social inklusion.

Socialøkonomiske virksomheder:

- Aktiviteter, der styrker socialøkonomisk iværksætteri gennem rådgivning, uddannelse, netværk, udviklingsaktiviteter fx i yderområder med mange socialt udsatte eller i udsatte boligområder
- Teste og gennemføre afknopning til socialøkonomiske virksomheder fra øvrige offentlige/private aktiviteter.
- Støtte til konsulentbistand og kompetenceudvikling for socialøkonomiske virksomheder, fx gennem rådgivning om forretningsmodeller, -udvikling og -drift, rådgivning om adgang til kapital samt støtte til skalering.

- Støtte til udviklingsprojekter mellem socialøkonomiske virksomheder og offentlige myndigheder med fokus på inklusion og beskæftigelse af udsatte ledige.

Gennem et intensivt indslusnings- og fastholdelsesforløb, fx med elementer af virksomhedsnært samarbejde og jobsøgningsundervisning samt personlig udvikling, der sikrer progression i deltagernes udvikling, kan borgerne få hjælp, vejledning og motivation til at opnå beskæftigelse. Et sådant udviklings- og mestringsforløb, der adresserer barrierer for den enkelte deltagers mulige beskæftigelsesperspektiv, koblet med et virksomhedsnært samarbejde fx i regi af socialøkonomisk virksomhed, kan medvirke til at åbne op for efterfølgende ordinær beskæftigelse eller for at blive fastholdt i ordinær beskæftigelse.

Målgruppe

Den potentielle målgruppe for indsatsen er som udgangspunkt personer, der ikke kan opnå tilknytning til arbejdsmarkedet uden støttende indsats, og hvor den ordinære indsats ikke er tilstrækkelig, herunder marginaliserede og udsatte personer langt fra eller på kanten af arbejdsmarkedet og/eller personer med sporadisk tilknytning til arbejdsmarkedet og med længere ledighedsperioder bag sig. Det kan fx være personer med fysiske handicap, psykisk sårbare, flygtninge med særlige udfordringer mv.

Lempelser i krav

Erhvervsstyrelsen vil anmode Kommissionen om godkendelse af lempelser i de krav, der normalt stilles for at kunne deltage i indslusningsforløb under prioritetsaksen. Der gælder fx kravet om, at der alene kan ydes tilskud til indslusningsforløb og ikke til fastholdelsesforløb.

Ligeledes gælder der et krav til socialøkonomiske virksomheder om, at der alene kan ydes tilskud til socialøkonomiske virksomheder, der er registreret eller arbejder mod at blive registreret som socialøkonomisk virksomhed. Dette vil også blive forsøgt lempet.

Ved at lempe disse krav vil en større del af målgruppen kunne omfattes af indsatsen.

Der tages i den forbindelse forbehold for, at ændringerne i socialfondsprogrammet og tildelingskriterierne skal godkendes af Overvågningsudvalget, inden de træder i kraft. Dette forventes at ske forud for offentliggørelsen af ansøgningsmaterialet.

Lokale behov, muligheder og variationer

Ansøger kan vælge en lokal, regional eller landsdækkende indsats. Uanset et projekts geografiske rækkevidde vil ansøger konkret skulle forklare og dokumentere, at indsatsen tilrettelægges, så den imødekommer lokale variationer og udfordringer.

Koordinering med øvrige indsatser

Der er i den eksisterende projektportefølje allerede en række igangværende projekter med vidt forskelligt fokus inden for indsatsområdet ”social inklusion”.

Ansøger vil skulle forklare, hvordan ansøgers projekt bidrager til et forenklet erhvervsfremmesystem, herunder hvordan ansøgers projekt er koordineret og eventuelt supplerer eksisterende indsatser, der har fokus på social inklusion. Til brug for annonceringen er der udarbejdet et samlet overblik over projekter i den eksisterende portefølje, jf. appendiks 4.4.b. Det bemærkes, at de eksisterende projekter vil have mulighed for at søge om en tillægsbevilling.

Ansøger vil også skulle redegøre for, hvordan indsatsen tilrettelægges og koordineres med arbejdsmarkedets parter, virksomhederne og kommunerne med baggrund i deres involvering i social inklusion. Formålet er, at tværsektorielle kompetencer, ressourcer og viden inddrages hvor relevant, med henblik på at skabe jobåbninger/fastholdelse af personer i job fx ved at udvikle en skalerbar metode til at få udsatte ledige i beskæftigelse

Effekter

Alle ansøgninger vil blive vurderet og scoret på, at projektet bidrager til, at flere borgere på kanten af arbejdsmarkedet indsluses og integreres i arbejdsfællesskabet og/eller fastholdes i beskæftigelse i såvel socialøkonomiske virksomheder som i virksomheder generelt. Der lægges i den forbindelse vægt på, at ansøger leverer en klar og logisk effektkæde, inkl. en økonomisk fordelagtig sammenhæng mellem måltal for aktiviteter, output og resultater. Herudover vil alle ansøgninger blive vurderet på de fire tværgående pejlemærker fra bestyrelsens strategi vedr. a) virksomhedernes behov, b) lokal og regional forankring, c) partnerskab og samarbejde og d) forenkling.

Kommissionen har i lyset af COVID-19 givet medlemsstaterne mulighed for at justere på kravene til projekternes effekt, så der i mindre grad stilles krav til, at projektet skal bidrage til øget beskæftigelse i de deltagende virksomheder, men i stedet er fokus på, at virksomhederne kan fastholde antallet af beskæftigede. Disse krav vil i forbindelse med den endelige annoncering blive justeret på baggrund af Erhvervsstyrelsens dialog med Kommissionen.

Vurderingskriterier

Tabel 1. Vurderingskriterier

Pejlemærker for decentral erhvervsfremme	Vurderingskriterier
Social inklusion/fastholdelse og socialøkonomiske virksomheder (0 - 40 point)	Der lægges vægt på, at ansøger kan underbygge og sandsynliggøre, hvordan projektet bidrager til, at flere borgere på kanten af arbejdsmarkedet indsluses og integreres i arbejdsfællesskabet og/ eller fastholdes i beskæftigelse i såvel socialøkonomiske virksomheder som i virksomheder generelt. Der lægges yderligere vægt på, at ansøger kan underbygge og sandsynliggøre, at de planlagte aktiviteter for målgruppen fører til, at deltagerne kommer tættere på ordinær understøttet beskæftigelse, eller medvirker til at fastholde borgerne i beskæftigelse. Der lægges vægt på en økonomisk fordelagtig sammenhæng mellem måltal for aktiviteter, output og effekter.

Pejlemærker for decentral erhvervsfremme	Vurderingskriterier
	Det vægtes positivt, at ansøger underbygger, hvordan projektets resultater og erfaringer vil blive forankret efter projektets afslutning.
Lokal og regional Forankring (0 – 15 point)	Der lægges vægt på, at ansøger – uanset projektets geografiske rækkevidde og indhold - kan forklare og sandsynliggøre, hvordan projektet tager højde for og kan møde lokale/regionale behov, udfordringer og muligheder. Der lægges vægt på, at ansøger kan begrunde projektets geografiske afgrænsning/rækkevidde.
Forenkling (0 – 15 point)	Der lægges vægt på, at ansøger bidrager til et mere enkelt og overskueligt erhvervsfremmesystem. Ansøger skal redegøre for sin egen og projektets rolle i erhvervsfremmesystemet, herunder sandsynliggøre at projektet respekterer de roller, som bl.a. den lokale erhvervsservice, erhvervshuse, klynger og andre aktører har i erhvervsfremmesystemet, og ikke har uhenigtsmæssige overlap med andre aktørers aktiviteter. Der lægges vægt på, at ansøger har en klar model for, hvordan ansøger i praksis koordinerer med og henviser til øvrige relevante initiativer og aktører inden for annonceringens tema, heriblandt de initiativer som er nævnt i annonceringsmaterialet. Der lægges vægt på, at projektet er administrativt enkelt og let tilgængeligt for projektets målgruppe, herunder at indgangen til og brugen af projektets ydelser i videst muligt omfang digitaliseres.
Virksomhedernes behov (0 – 15 point)	Der lægges vægt på, at ansøger kan dokumentere, at projektet imødekommer erhvervslivets behov fx ved hjælp fra data, undersøgelser og analyser og opbakning fra erhvervsorganisationer, virksomheder m.fl. Der lægges desuden vægt på, at projektets målgruppe er tydeligt beskrevet, og at ansøger har en klar og operationel plan for, hvordan deltagerne fra målgruppen rekrutteres.
Partnerskab og Samarbejde (0 – 15 point)	Der lægges vægt på, at ansøger dokumenterer, at projektet gennemføres af en eller flere kvalificerede aktører, som kan understøtte en effektiv indsats. Det skal fremgå af projektbeskrivelsen, hvilke konkrete aktiviteter den enkelte aktør gennemfører, og hvordan aktiviteterne samtidig udgør én samlet indsats. Ansøger skal beskrive sine egne og eventuelle øvrige projektaktørers økonomiske og administrative kapacitet. Ansøger skal endvidere beskrive egne og eventuelle øvrige projektaktørers faglige, projektrelevante kernekompetencer samt erfaringer med at gennemføre aktiviteter svarende til projektets aktiviteter.

Potentielle ansøgere

Hvert enkelt projekt skal forankres hos en operatør, som skal forestå administration og implementering af projektet. På baggrund af den eksisterende projektportefølje vurderes de mest sandsynlige ansøgere at være interesseorganisationer, foreninger og socialøkonomiske virksomheder.

Der kan både ansøges om midler til helt nye projekter og om tillægsbevillinger til igangværende og velfungerende socialfondsprojekter, som ønsker at udvide deres aktivitetsniveau. Sådanne tillægsbevillinger har vist sig at være en effektiv metode til hurtigt at igangsætte og udvide indsatser, som der er efterspørgsel efter. Det er også muligt for operatører at søge tillægsbevillinger til at udvide et igangværende projekts aktiviteter til at omfatte en indsats målrettet COVID-19-udfordringer.

Økonomi

Det foreslås at afsætte i alt kr. 47,9 mio. kr. til finansiering af indsatsen

Decentrale erhvervsfremmemidler (DEM)	EU-midler (Socialfondens akse 3b)
16,0 mio. kr.	31,9 mio. kr.

Strukturfondsmidlerne skal fordeles med 8,2 mio. kr. til overgangsregionen Sjælland og 23,7 mio. kr. til resten af landet. Beløbene er minimumsbeløb. I forbindelse med forelæggelse af ansøgningerne kan bestyrelsen evt. øge den økonomiske ramme, hvis midler fra andre annonceringer ikke anvendes fuldt ud, eller hvis eksisterende projekter ikke formår at anvende deres fulde tilskudsramme

Hvis forslaget vedtages af bestyrelsen, vil der inden for Socialfondens indsatsområde til social inklusion ikke være flere midler tilbage til initiativer i 2020.

Videre proces

Hvis bestyrelsen godkender idébeskrivelsen, vil sekretariatet udarbejde et egentligt annoncerings- og ansøgningsmateriale til offentliggørelse hurtigst muligt, og senest medio juni 2020 med forventet ansøgningsfrist ultimo august 2020.

Ansøgningerne forventes behandlet på bestyrelsens møde den 5. november 2020.